

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

SEDMA USKRSNA NEDJELJA

NEKA IONI BUDU
JEDNO KAO I MI!

SVIBANJ

SEDMA VAZMENA NEDJELJA
 Ned. 12. LEOPOLD BOGDAN MANDIĆ
 Majčin dan

Pon. 13. Gospa Fatimska

Uto. 14. MATIJA APOSTOL, Mate, Matea

Sri. 15. Gospa od Milosti

Čet. 16. Ivan Nepomuk, Andrija

Pet. 17. Paškal, Paško, Antonija

Sub. 18. Ivan I. papa, Feliks, Venancije

MEDITACIJA

Dugo u noć, u zimsku bijelu noć 3

SLUŽBA RIJEČI
SEDMA VAZMENA NEDJELJA

ČITANJA

Neka i oni budu jedno kao i mi! 4

HOMILIJA

Neka i oni budu jedno kao i mi! 8

KATEHEZA

Prve kršćanske zajednice: Dalmacija 10

Majčin dan 12

Mali vjeronaučni leksikon 13

SPOMENDAN

Gospa Fatimska 14

NAŠI POKOJNI 16

Naslovica: Ivanka Demančuk, Trojstvo

Slika preuzeta s: <https://www.ivankademchuk.com>

mihael

12/2024.

Listić Policijske kapelaniјe sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije, Godište XVIII. (2024.), broj 12 (602); sedma uskrsna nedjelja, 12. svibnja 2024.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

Dugo u noć, u zimsku bijelu noć

*Dugo u noć, u zimsku gluhu noć
Moja mati bijelo platno tka.*

*Njen pognuti lik i prosijede njene kose
Odavna je već zališe suzama.*

*Trak lampe s prozora pružen je čitavim dvorištem
Po snijegu što vani pada
U tišini bez kraja, u tišini bez kraja:
Anđeli s neba, nježnim rukama,
Spuštaju smrzle zvjezdice na zemlju
Pazeći da ne bi zlato moje probudili.*

*Dugo u noć, u zimsku bijelu noć
Moja mati bijelo platno tka.*

*O mati žalosna! kaži, što sja
U tvojim očima*

Dugo u noć, u zimsku bijelu noć

Dragutin Tadijanović

**SVIM MAJKAMA SRETAN I RADOSTAN
MAJČIN DAN**

Prvo čitanje: Dj 1, 15-17.20a.20c-26

Treba da jedan od ovih bude svjedokom njegova uskrsnuća

Čitanje Djela apostolskih

U one dane ustade Petar među braćom - a bijaše sakupljenog naroda oko sto i dvadeset duša - i reče: „Braćo! Trebalo je da se ispuni Pismo što ga na usta Davidova proreče Duh Sveti o Judi koji bijaše vođa onih što uhvatiše Isusa. A Juda se ubrajao među nas i imao udio u ovoj službi. Pisano je doista u Knjizi psalama:

’Njegova kuća nek opusti,
njegovo nadgledništvo nek dobije drugi!‘

Jedan dakle od ovih Ijudi što bijahu s nama za sve vrijeme što je među nama živio Gospodin Isus - počevši od krštenja Ivanova pa sve do dana kad bî uzet od nas - treba da bude svjedokom njegova uskrsnuća.“

I postaviše dvojicu: Josipa koji se zvao Barsaba a prozvao se Just, i Matiju. Onda se pomoliše: „Ti, Gospodine, poznavaoče svih srdaca, pokaži koga si od ove dvojice izabrao da primi mjesto ove apostolske službe kojoj se iznevjeri Juda da ode na svoje mjesto.“

Onda baciše kocke i kocka pade na Matiju; tako bî pribrojen jedanaestorici apostola.

Riječ Gospodnja

Ulomak iz Djela apostolskih govori o izboru Matije u zbor Dvanaestorice. Izbor pokazuje Petrovu vodeću ulogu u zajednici. Judinom izdajom zbor dvanaestorice je okrnjen, i trebalo ga je dopuniti. Kao što je Izrael imao dvanaest plemena, tako je bilo potrebno da novi Izrael bude sagrađen na temeljima dvanaestorice apostola. Obraćajući se zajednici Petar dva puta ističe ono što on smatra nužnim. Prvo je nužno da se ispune Pisma (r. 16); a zatim je nužno izabrati nekoga tko je bio uz apostole za vrijeme Isusova djelovanja, od njegovog krštenja do uzašašća na nebo. Pozivanje na Pismo je bila česta praksa, posebno u slučajevima kad se zajednica susrela s problemom koji je mogla teško protumačiti. Judinu su izdaju teško mogli protumačiti, zato su tražili pomoć Pisma. U Pismu su tražili prosvjetljenje. Time su dali odličan primjer svakom vjerniku. Sam izbor između dvojice članova mogao bi nekom izgledati kao izbor »naslijepo«. No, ovdje se ne radi toliko o izboru, koliko o selekciji. Bacanje kocke je bio čest način kojim su Izraelci uočavali volju Božju. Molitva koja je prethodila bacanju kocke pokazuje vjeru zajednice.

Otpjevni psalam: Ps 103, 1-2.11-12.19-20ab

Gospodin u nebu postavi prijestolje svoje

Blagoslivljaj, dušo moja, Gospodina
i sve što je u meni, sveto ime njegovo!

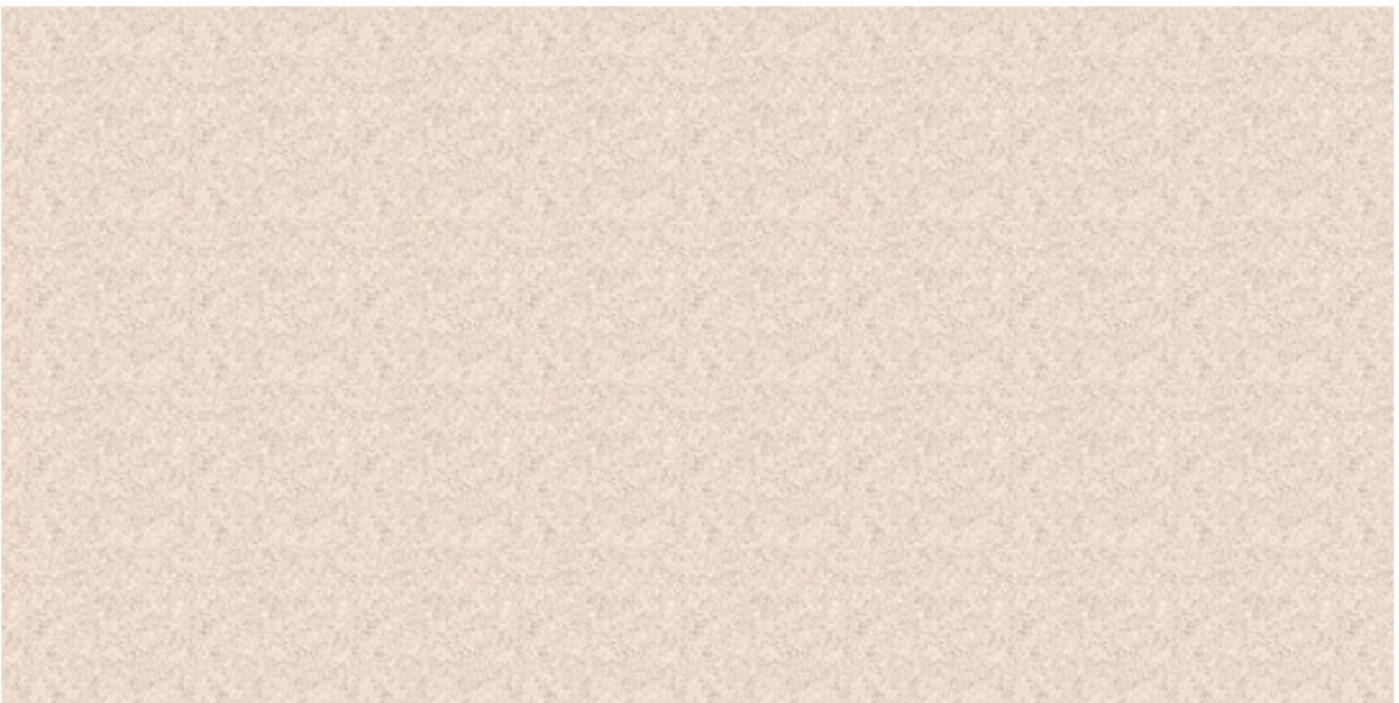
Blagoslivljaj, dušo moja, Gospodina
i ne zaboravi dobročinstava njegovih!

Jer kako je nebo visoko nad zemljom,
dobrota je njegova s onima koji ga se boje.

Kako je istok daleko od zapada,
tako udaljuje od nas bezakonja naša.

Gospodin u nebu postavi prijestolje svoje
i kraljevska vlast svemir mu obuhvaća.

Blagoslivljajte Gospodina, svi anđeli njegovi,
vi jaki u sili što izvršujete naredbe njegove.

Drugo čitanje: 1lv 4, 11-16

Tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje i Bog u njemu

Čitanje Prve poslanice svetoga Ivana apostola

Ljubljeni, ako je Bog tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge. Boga nitko nikada ne vidje. Ako ljubimo jedni druge, Bog ostaje u nama, i ljubav je njegova u nama savršena. Po ovom znamo da ostajemo u njemu i on u nama: od Duha nam je svoga dao. I mi smo vidjeli i svjedočimo da je Otac poslao Sina kao Spasitelja svijeta. Tko ispovijeda da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu, i on u Bogu. I mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj. Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu .

Riječ Gospodnja

I u ovom ulomku iz Prve Ivanove poslanice pisac slušatelje naziva »ljubljenima«. Potiče ih da čine isto što Bog čini prema vjernicima: a to je da u zajednici prakticiraju ljubav. Ljubav koju vjernici moraju imati jedni za druge je ista ona ljubav koju je Bog pokazao prema njima. Kao što se Božja ljubav očitovala u nesebičnoj i spasenjskoj žrtvi Isusa Krista, tako i kršćani moraju druge ljubiti nesebičnom ljubavlju i ljubavlju koja je spremna oprostiti. Plod takve ljubavi mora biti vidljiv. Ulomak nakon toga govori o međusobnom »ostajanju« Boga u vjernicima i vjernika u Bogu. To se ostajanje očituje na dva načina. Prvo, nekompromisna Božja ljubav je i uzrok i učinak tog međusobnog stanovanja. Boga se ne može vidjeti, no plodovi Božje ljubavi mogu se vidjeti. Duh Božji, isti duh koji potiče na nesebičnu ljubav, dokaz je Božje prisutnosti i Božje ljubavi. Drugo, vjerničko priznanje Isusa Sinom Božjim je isto tako dokaz Božje prisutnosti. Ulomak kristalno jasno insistira na aktivnoj ljubavi prema drugima. Ta ljubav prema drugima je očitovanje autentične Božje ljubavi prema ljudima.

Evangelje: Iv 17, 11b-19

Neka i oni budu jedno kao i mi!

Čitanje svetog Evangelja po Ivanu

U ono vrijeme: Isus podiže oči k nebu i pomoli se:

„Oče sveti, sačuvaj ih u svom imenu koje si mi dao: da budu jedno kao i mi. Dok sam ja bio s njima, ja sam ih čuvaо u tvom imenu, njih koje si mi dao; i štitio ih, te nijedan od njih ne propade osim sina propasti, da se Pismo ispuni. A sada k tebi idem i ovo govorim u svijetu da imaju puninu moje radosti u sebi. Ja sam im predao tvoju riječ, a svijet ih zamrzi jer nisu od svijeta kao što ni ja nisam od svijeta.“

Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih očuvaš od Zloga. Oni nisu od svijeta kao što ni ja nisam od svijeta. Posveti ih u istini: tvoja je riječ istina. Kao što ti mene posla u svijet, tako i ja poslah njih u svijet. I za njih posvećujem samog sebe da i oni budu posvećeni u istini.“

Riječ Gospodnja

Isusova briga za učenike se jasno vidi u novozavjetnom ulomku iz Ivanova evanđelja. Ulomak sadrži nekoliko važnih teoloških tema: jedinstvo između Boga i Isusa, jedinstvo koje Isus dijeli sa svojim sljedbenicima; odnos između svetosti i istine; te antagonizam »svijeta«. Isus u ulomku Boga naziva Ocem. Posebno u Ivanovom evanđelju Isus taj izraz koristi u puno intimnijem okviru. Iako je pozivao učenike da Boga nazivaju »Ocem«, ipak njegov odnos s Ocem nije isti kao i učenički. Isus uvijek govori o »mom Ocu«, a nikad o »našem Ocu«. Njegov odnos s Ocem je jedinstven; on je u Boga (Iv 1, 1); poslan od Boga; i vratit će se k Bogu. S druge strane, učenici u ovom jedinstvenom odnosu s Ocem sudjeluju ne po naravi nego po jedinstvu s Isusom. Unatoč ovom jedinstvu, Božja riječ se susreće s problemom prihvatanja od strane svijeta; a isto tako i Isusove sljedbenike svijet teško prihvata. Ni Isus ni njegovi sljedbenici ne pripadaju svijetu, a ipak su poslani u svijet. Oni trebaju sada, nakon što Isus uskoro bude uznesen na nebo, nastaviti djelo koje je on započeo.

Neka i oni budu jedno kao i mi!

Današnje evanđelje dio je Isusove velikosvećeničke molitve, molitve u kojoj se moli Ocu. Za koga? Za apostole, za učenike, za one odabrane, svećenike, redovnike... Dakle, za sve nas. On je znao kako nam neće biti lako živjeti u svijetu gdje zlo ima veliku moć.

U ovoj Isusovoj molitvi stoje tri rečenice o kojima danas želim razmišljati. Prva glasi: Da budu jedno kao mi. Druga glasi: Oče, ne molim te da ih ukloniš iz svijeta, nego da ih očuvaš od zloga. Treća glasi: Kao što si ti mene poslao u svijet, tako i ja šaljem njih.

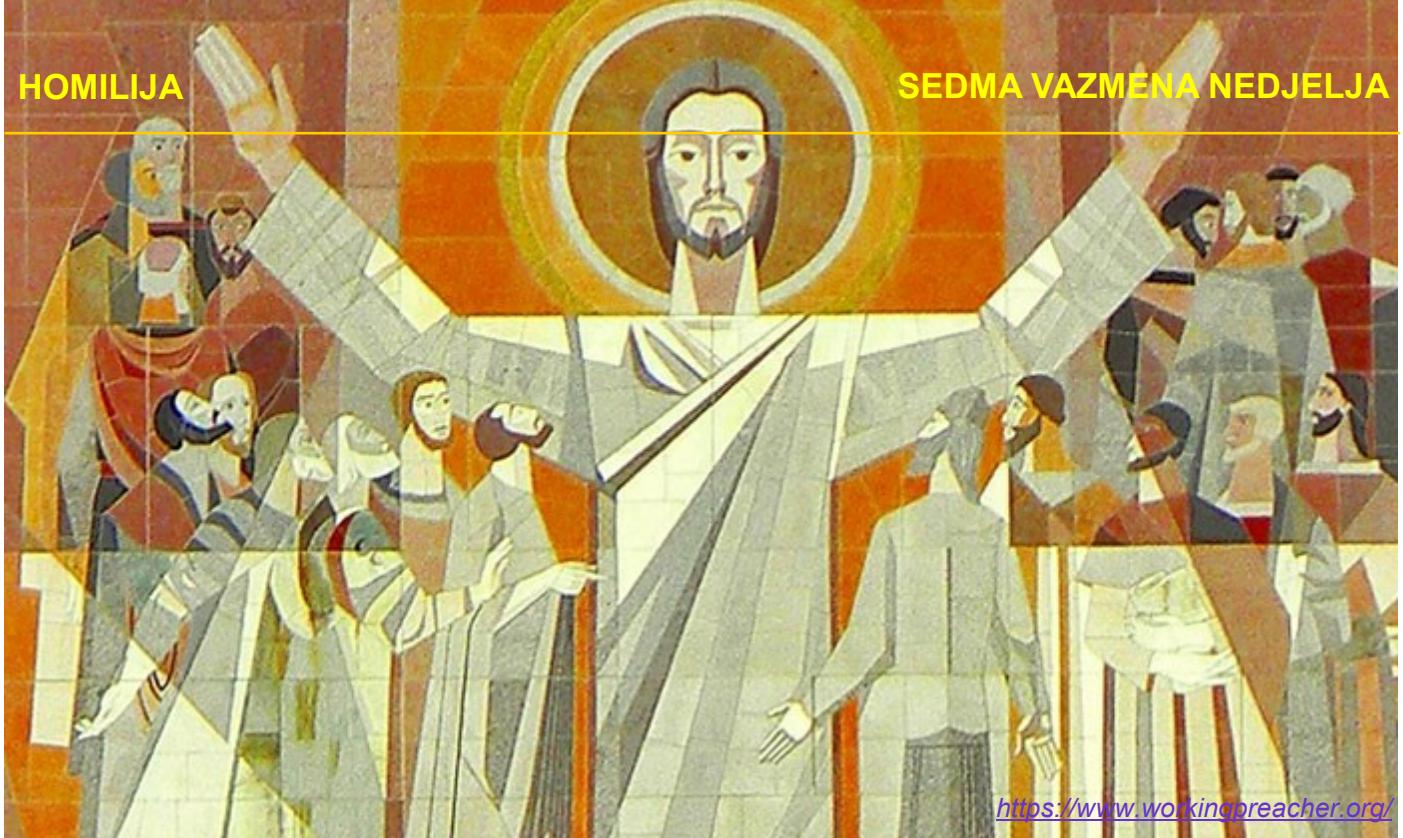
Da budu jedno kao i mi... (17, 11)

Prvo što je Crkvi potrebno jest sloga, mir i jedinstvo. Zašto je to danas potrebno? Kaže Isus: čeka ih svijet koji ih mrzi, i zato sačuvaj ih u ljubavi i slozi. Upravo tom ljubavlju i sloganom apostoli su u to vrijeme uspjeli osvojiti svijet. I ne samo ljubavlju i sloganom nego i riječju Kristovom koja je bila prisutna u njihovim ušima i srcima. Da bismo i mi danas osvojili svijet kao što su to učinili apostoli, potrebno nam je ono što su

oni imali: ljubav, sloga i Kristova riječ. I jedino s time možemo pomoći ovome svijetu koji se sve više udaljava od Boga. Ovdje želim još kazati kako Isus moli još za jedinstvo u obitelji. Jer najteže je kada su braća i sestre u razdoru. A to se najčešće dogodi nakon smrti roditelja, zbog podjele zemlje ili kuće. Svaki otac i majka žele da im bude kao jedno. Zato moramo moliti kao što je Isus molio, da u našim obiteljima bude jedinstvo.

Oče, ne molim te da ih ukloniš iz svijeta, nego da ih očuvaš od zloga. (17, 15)

Isus Krist je bio sve one protivnike i progonitelje koji će ih pratiti kroz cijelu povijest Crkve. Ali tu je zanimljivo vidjeti da Krist ne pomicala da ih osloboди progona. Nego on moli da ih osposobi da izdrže, da se odupru istinom. Isus nije htio sebe oslobođiti od muke, nego je prihvatio i izvršio Očevu volju. On je prihvatio križ i pretvorio ga u životni oslonac svim patnicima. Možemo kazati da je zapravo patnju pretvorio u školu života. U školu u kojoj se trebamo učiti strpljivosti, podnošenju patnji, kako nositi teret križa....

Krist nije htio dignuti apostole iz ovoga svijeta nego ih osposobiti da izdrže do kraja. On želi da i mi poput apostola u ovom svijetu izdržimo do kraja, a da bismo to mogli moramo vršiti Božje zapovijedi i oslanjati se na njegov križ. Mi smo izvršitelji Božje zapovijedi nad njegovim stvorenjem koje on toliko ljubi da je za njega predao svoga Sina. Isusovim utjelovljenjem, njegovom žrtvom na križu te uskrsnućem i uzašašćem započelo je ono što Otkrivenje naziva novim nebom i novom zemljom. Ovdje je dobro da promatramo proslavljenog i uskrslog Krista. Onda znamo kako ćemo mi jednom izgledati kad nas Bog pozove u svoju slavu. A dotle moramo proći ovim svjetom koji je pun боли, patnji i muka.

***Kao što si ti mene poslao u svijet, tako i ja šaljem njih.* (17,18)**

Znamo li što ova rečenica za nas znači? Nas je Bog uputio u svijet. Bijeg iz svijeta bila bi izdaja njegova naloga. Nas će jednom pitati jesmo li rekli i ostvarili njegov DA svijetu. Put prema Bogu, put u vječni život ne vodi nas mimo svijeta, nego nas vodi kroz služenje ljudima. Služenje Bogu i služenje ljudima neraskidivo su povezani. Što učinimo najmanjem bratu, to smo učinili

Isusu. Budući da je Bog Bog za nas, kako to Pavao kaže, moramo ljubiti svoju braću i sestre. Koliko daleko ova ljubav mora ići, jasno je izrazio Ivan u svojoj Prvoj poslanici: „Po tom smo upoznali ljubav, što je Krist svoj život predao za nas. Tako i mi moramo položiti svoj život za braću. O ispunjenju ove zapovijedi ovisi bolja budućnost za kojom čeznemo. Jer mnogi ljudi koji nisu tražili Boga, varkom, laži i nasiljem gradili su babilonske kule, koje su se srušile. Jer jednostavno bez Boga postoje samo lomovi i ruševine. Samo Stvoritelj može dovršiti svoje stvorenje. No, on neće to učiniti bez našega služenja svijetu. Iz ljubavi prema svijetu Bog je predao svoga jedinoga Sina. Tko Boga ljubi, mora zbog toga ljubiti i njegovo stvorenje. Tko Krista nasljeđuje, mora, kao i on, služiti ljudima. Služenje ljudima, služenje budućnosti svijeta, stoga je druga riječ za glavnu zapovijed ljubavi.

fra Marin Mikulić, <https://fra3.net/>

Prve kršćanske zajednice: Jeruzalem, Antiohija, Rim

Kršćanstvo u Dalmaciji

U predimsko doba prostor Dalmacije nastanjivali su ilirsko-keltska plemena ili narodi: Ardijectaca, Delmata ili Dalmata (Delmatae), Japoda (Iapodes), Desidijata (Daesitiates), Dokleata, Mezeja (Maesei), Daorsa (Daorsii), Japoda, Liburna i dr. Pojam "Dalmacija" javlja se u I. st. da označi prostor koji nastanjuje pleme Delmata i srođna ilirska plemena. Za vrijeme cara Augusta, 10. g., Rimljani su podijelili Ilirik na dvije provincije: Panoniju i Dalmaciju.

Počeci kršćanstva u Dalmaciji i Panoniji pomiješani su s brojnim legendama, ali je sigurno da ono dolazi zajedno s rimskom kulturom. Već od prvih početaka pojave kršćanstva, i osobito nakon Milanskog edikta 313. g., ovom pučanstvu je propovijedano evanđelje. Kršćanstvo je u ove krajeve dolazilo ponajviše morskim putem, te drugim vezama iz Rima i Bliskog Istoka (Sirija) u gradove Salonu (za cara Dioklecijana u Saloni je mučeničkom smrću umro biskup sv. Dujam 304. g.) i Naronu, te dalje u Panoniju.³¹ Širenju kršćanstva u krajevima rimske koju su kršćanski

propovjednici intenzivno koristili.³² Naime, rimske legionari su za vrijeme konzula Publija Kornelija Dolabele izgradili pet strateških cesta koje su isle od Salone (glavnog grada Dalmacije) prema unutrašnjosti i duž obale.³³

Kako se Dalmacija spominje i kao sinonim za dio Ilirika, tako u Rim 15,19 apostol Pavao spominje da je od Jeruzalema pa uokolo sve do Ilirika pronio evanđelje Kristovo. Provincija Ilirik³⁴, Makedonija i Ahaja pripadale su administrativnoj strukturi onoga vremena, što govori o točnosti Pavlova navoda.³⁵ Illyricum je, dakle, ispravan pojam za sjeverozapadnu provinciju Makedonije.³⁶ Ovo bi značilo da je istočni dio Dalmacije osjetio učinke kršćanstva od apostola Pavla, dok je sa sjevera kršćanstvo očito prodiralo nešto kasnije i intenzivnije u Panoniju (sjeverni dio BiH) iz Sirmiuma, Mursae i Cibalae.³⁷ U NZ Dalmacija se spominje samo u 2 Tim 4,10, gdje Pavao kaže da je njegov učenik Tit otišao u Dalmaciju, ali ne kaže da se ondje zadržao.³⁸ O apostolskom djelovanju Pavla ili Tita u Dalmaciji govori Toma Arhiđakon³⁹. Uz Pavlovo propovijedanje u Iliriku, razne legende i tradicije drže da su evangelisti Luka i Marko djelovali u Dalmaciji, te apostol Petar.⁴⁰

Kontakt Dalmacije s kršćanstvom u apostolsko vrijeme ipak je teško dokazivo i neizvjesno. Budući da kršćanstvo nije zahvatilo gradove, ono i nije imalo znatnijeg utjecaja na području Dalmacije sve do sredine III. st., odnosno do početka Dioklecijanovog progona⁴¹, ali je vjerojatno da je do tada bilo manjih skupina kršćana i uređene kršćanske općine. Kršćani su do tada malobrojni i siromašni te su se uglavnom okupljali u oratorijima većih zgrada (*villa rustica*) i kulnim mjestima (*ortorium, domus ecclesiae*), a ne u bazilikama i starokršćanskim crkvama.⁴² Gradnja sakralnih objekata javlja se tek s brojčanim i ekonomskim ojačanjem.

Zaključak

Iako je kršćanstvo nastalo u židovskoj sredini, brzo se odvojilo od židovstva i otvorilo općim težnjama grčko-rimskog svijeta. Do sredine I. st. fizionomija Crkve nije bila strogo apostolskog podrijetla, nego sastavljena od različitih autonomnih grupa, organiziranih u jednu strukturu. Njezina institucionalna veza je bila prilično labava, ali usmjerena prema onome što bi se moglo nazvati ortopraksija ljubavi, na što je apostol Pavao osobito pozivao, ističući zakon slobode koji počiva na vjeri.

Malena i siromašna zajednica koja je nudila nadu razočaranima i pomoć slabima, proširila se poput požara u čitavom rimskom carstvu. Bio je to nagovještaj o skorom padu rimskoga društva, koje nije moglo više pružiti potporu ljudskoj potrebi za mirom i sigurnošću, kako kod običnih ljudi, tako i kod intelektualaca. Nakon širenja i prihvaćanja pogana u svoje zajednice,

kršćanstvo kao nova religija počelo je dobivati na značenju i broj se vjernika naglo uvećavao. Kršćanska zajednica je proglašena oporbom carskoj vlasti, i već sredinom I. stoljeća došlo je do jake represije. Zajednice koje su preživjele represiju tražile su mir, odnosno suradnju između rimske države i "rane Crkve" koja je doživljavana kao nova institucija. Kult se sve više otvarao prema vanjskom svijetu i različitim kulturama te je došlo do miješanja kršćana s paganima, što je dovelo do brojnih teoloških sporova, osobito kada je u pitanju Isusovo "božanstvo". Zauzetost u borbi protiv drugačije doktrine (hereza⁴³) pridonijelo je razvoju prvih zajednica i centralizaciji organizacijske strukture, te utvrđivanju kanona kršćanskog nauka.

Propovijedanjem Pavla iz Tarza Isus je postao predmetom štovanja, a prihvaćajući obraćene pogane u svoje krugove, kršćanstvo se, kao nova religija, odvojila od strogih tradicija židovstva. Između I. i II. stoljeća svakako su početci kršćanske Crkve u organizacijskom smislu gdje postoje službe i upravitelji, budući da se broj vjernika povećavao i ukazivala potreba za sve boljom organizacijom. Predsjedatelji zajednica, biskupi, osobito u Rimu, uspostavljali su pravila koja su trebala držati svi vjernici kršćanskih zajednica. Temelj naglog širenja kršćanstva u starom svijetu treba svakako gledati u njegovoj univerzalnosti. Fiunt, non nascuntur Christiani ("Kršćani se ne rađaju, već se stvaraju.") – pisao je Tertulijan.⁴⁴

Majčin dan

Bog ne može biti svugdje, zato je stvorio majke.

Židovska poslovica.

Majčin dan je nastao u Americi 1877. godine, a postao je služenim danom 30-tak godina kasnije. Utemeljila ga je Anna Jarvis iz Philadelphije. Ona je provela duge godine brinući se o slijepoj sestri i nemoćnoj majci, a kada joj je majka umrla, četiri godine je pokušavala nagovoriti lokalnog svećenika da joj dozvoli u crkvi upriličiti posebnu misu posvećenu majci, sto joj je i pošlo za rukom 1907.g.

Po preseljenju u Philadelphiju tri godine kasnije, gospođa Jarvis pokrenula je kampanju da bi Majčin dan bio proglašen praznikom na saveznoj razini. Odabrala je i datum za tu priliku – drugu nedjelju u svibnju, te je uvela običaj ukrašavanja zapučka karanfilom – bijelim za osobe, kojima je majka umrla, a crvenim i drugih boja za one kojima je majka još uvijek živa. Gospođa Jarvis i njeni pristaše zasuli su kongresmene, poslovne čelnike, političare i svećenike pismima tražeći da se uvede nacionalni Majčin dan. U tu je svrhu – kako se priča – sama gospođa Jarvis utrošila puna dva naslijeđa. Ipak – upornost joj se isplatila.

Majke imaju neprocjenjivu ulogu u životu svakog čovjeka kako djeteta tako i odraslog čovjeka. U današnjem svijetu majke se suočavaju s mnogim izazovima. Nose veliku

odgovornost, kako za sebe tako i za svoju djecu i obitelj općenito. Majke su oduvijek bile vezane uz djecu, obitelj i obavljanje kućanskih poslova, a danas se osim tih uloga više obrazuju i izgrađuju karijeru gdje se ostvaruju u profesionalnom smislu.

Za dijete je pojam majke, netko tko će ga u svakoj situaciji zaštiti, pružiti mu svu ljubav i podršku te zadovoljiti njegove osnovne fizičke potrebe. Pa je tako majka ona koja poljubi prstić koji ‘buba’, tjera čudovišta ispod kreveta, i peče najukusnije palačinke na svijetu. Biti majka je najljepša uloga koju žena može u životu ostvariti, a ljubav koju daje i prima od svoje djece je neizmjerna i neusporediva s bilo čime u univerzumu. Majčin dan je prilika da pokažemo svojim majkama koliko ih volimo i cijenimo. Toga dana nemojte škrtariti na lijepim riječima, a ni djelima, pokažite vašoj majci da je jedinstvena i posebna. Pokažite zahvalnost za svaki poljubac, svaku brigu koju je zajedno s vama brinula, svaki ručak koji je za vas skuhala, a posebno za cjelokupni život koji vam je podarila.

Gordana Benat

Mali vjeronaučni leksikon

Oratorij

Oratorij, crkveni latinski *oratorium*, od latinskoga *orare*: *moliti*.

1. U katolicizmu, prostorija za molitvu i pobožne vježbe u stanu, kući, dvoru ili eremitariju; privatna kapelica. Služi za molitvu užega kruga vjernika, za razliku od crkve koja služi javnomu bogoslužju. U ranome kršćanstvu kao oratorij služile su adaptirane antičke građevine, odnosno prostori (Solin, Poreč). Poslije se oratorij podizao za neku bratovštinu, redovničku zajednicu, kolegij, te kao kapela u bolnici, zatvoru i drugdje. Kao arhitektonska građevina čest je posebice u baroku.

Ordinarij

Ordinarij, prema latinskomu *ordinarius*: *redovit*.

U Katoličkoj crkvi, naziv za redovitu crkvenu vlast i službu. Isprva je imao značenje »redoviti«, nasuprot »delegirani«, označavajući stalnost neke službe.

Od XIII. st. označava sve one koji imaju punu jurisdikciju u nekom području.

Ordinariji mogu biti:

Mjesni ordinariji: papa za cijelu Crkvu, zatim oni koji predsjedaju mjesnoj Crkvi, bilo stalno (biskup, prelat, opat, apostolski namjesnik i prefekt, trajni apostolski administrator) ili privremeno (apostolski i dijecezanski administrator, apostolski provikar i proprefekt), ili obavljaju koju drugu izvršnu vlast (generalni i biskupski vikar).

Osobni ordinariji: viši redovnički poglavari, vojni vikari i prelati osobnih prelatura.

U katoličkoj liturgiji, ordinarij je središnji nepromjenljivi dio časoslova; nekoć naziv za nepromjenljivi dio Rimskoga misala (Gospodine smiluj se, Slava, Vjerujem, Svet, Jaganje Božji).

Ordinariat, prema *ordinarij*, ured ordinarija, tj. onoga koji ima višu redovitu jurisdikciju, osobito biskupska kurija.

Gospa fatimska

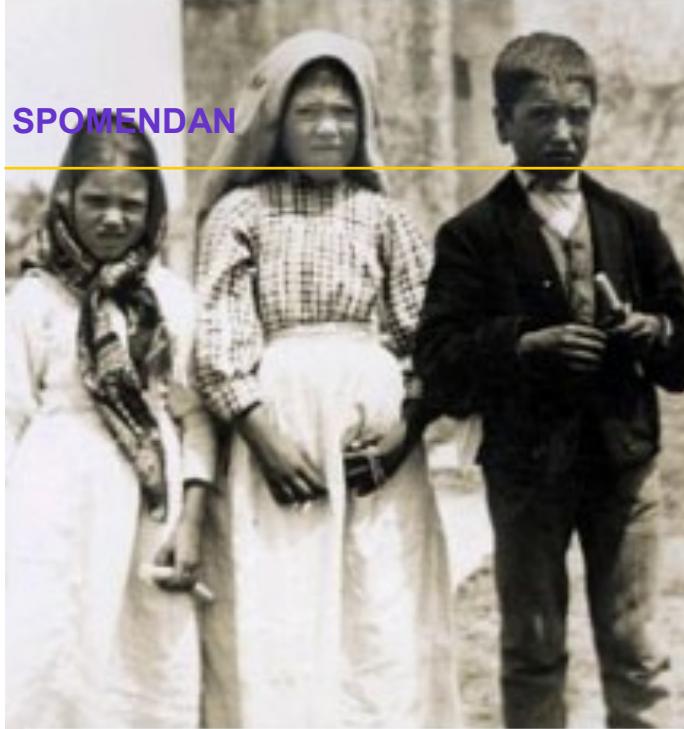
13. svibnja

Prije Gospinih ukazanja, troje malih pastira: Lucija (Lucia de Jesus dos Santos), bl. Franjo (Francisco Marto) i bl. Jacinta (Jacinta Marto), iz sela Aljustres u blizini Fatime, doživljavaju tri ukazanja Anđela Portugala ili Anđela Mira.

Nakon Anđela, djeci se ukazuje Gospa iznad hrasta crnike. Ukazanja su bila svakog 13. u mjesecu, od svibnja do listopada godine 1917.

Blažena Djevica Marija ukazala se u Fatimi da potrese savjest čitavoga čovječanstva. Obratila se grešnicima i pravednicima i to s dvostrukim ciljem: da spasi duše i donese mir svijetu. Ražalila se nad našom dvostrukom tragedijom: nad vječnom propašću mnogih duša, koje se ruše u pakao i nad paklom nemira, koji se nadvio nad čovječanstvom. Ukazala se da spriječi jedno i drugo, istupila je s konkretnim zahtjevima. Od grešnika traži iskreno pokajanje, promjenu života, povratak napuštenom i prezrenom Bogu. Od pravednika traži molitve i žrtve za

grešnike, kao zadovoljštinu povrijedjenom Srcu Božjemu, i pobožnost njezinom Bezgrešnom Srcu.

U Fatimi je Bezgrešna od djece tražila da mole kruniku svaki dan, da se žrtvuju za obraćenje grešnika. Koliko smo ozbiljno shvatili ovo upozorenje? Treba li nam se dogoditi veće zlo da progledamo, povjerujemo i obratimo srce i um na put pravednosti i mira? Čekamo li da to prvo učine drugi? Da li se vježbamo u budnosti ili spavamo duhom uljuljani blještavilom jedne civilizacije koji korača prema svojoj propasti?

Katolička Crkva je službeno priznala ukazanja Blažene Djevice Marije u portugalskom gradu Fatimi, 1917. godine.

Treća tajna koju je Gospa povjerila vidjelici Luciji ne odnosi se samo na atentat na papu Ivana Pavla II. "Bit će ratova i terora. Proročanstvo iz Fatime nije zaključeno. Povjeravam nebu sve narode i države svijeta, a Djevici iz Fatime sve svećenike" – rekao je Benedikt XVI. na euharistijskom slavlju ispred fatimskog svetišta (2010.).

Upozorio je kako je proročanstvo iz Fatime "poruka protiv kukavnih egoizama nacija, rasa, ideologija, skupina i pojedinaca. Zavaravaju se oni koji pomišljaju da je misija proročanstva iz Fatime zaključena," upozorio je Benedikt XVI. naglasivši kako je "čovjek pokrenuo ciklus smrti i terora koji ne uspijeva zaustaviti", jer su narodi, rase i pojedinci poticani egoizmom". Zbog toga treba poslušati Gospin poziv i predati se Bogu i Božjoj ljubavi.

NAŠI POKOJNI

BOŽIDAR SUBOTIČANEC,

PU koprivničko - križevačka, Koprivnica, 11. svibnja 1993.

SINIŠA KIĆAN,

PU požeško - slavonska, u službi, Toranj, 12. svibnja 1994.

STJEPAN TURKALJ,

PU požeško - slavonska, u službi, Toranj, 12. svibnja 1994.

VLADIMIR KULAŠ,

MUP, Bakar, 12. svibnja 1995.

ZORAN BENKOVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Rajčići, 13. svibnja 1995.

DANILO MIHIĆ,

PU primorsko - goranska, Pulac, Rijeka, 13. svibnja 1992.

IVAN IVANIŠIĆ,

PU osječko - baranjska, 15. svibnja 1992.

MARINKO ADŽIĆ KAPITANOVIĆ,

PU zadarska, Pakoštane, 16. svibnja 1995.

IVAN ĆURKOVIĆ,

PU zadarska, Pakoštane, 16. svibnja 1995.

OLIVER PEŠIĆ,

PU zadarska, Pakoštane, 16. svibnja 1995.

POČIVALI U MIRU!